

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 30 juni 2022
(OR. en)

10878/22

GAF 12
FIN 738

FÖLJENOT

---

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	30 juni 2022
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2022) 318 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN om genomförandet och resultaten av Perikles IV-programmet för skydd av euron mot förfälskning 2021

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 318 final.

Bilaga: COM(2022) 318 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.6.2022
COM(2022) 318 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN

**om genomförandet och resultaten av Perikles IV-programmet för skydd av euron mot
förfalskning 2021**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN

om genomförandet och resultaten av Perikles IV-programmet för skydd av euron mot förfälskning 2021

1. Allmänt

Perikles IV-programmet (*programmet*) är ett handlingsprogram för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfälskning. Det ersätter Perikles 2020-programmet som löpte under perioden 2013–2020 och Periklesprogrammet som löpte under perioden 2002–2013. Programmet inrättades genom **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 av den 20 maj 2021**¹. **Tillämpningsområdet utvidgades till att även omfatta icke deltagande medlemsstater genom rådets förordning (EU) 2021/1696 av den 21 september 2021**². I förordning (EU) 2021/840 fastställs programmets löptid till den 31 december 2027. **Enligt artikel 12.3 i förordningen** ska kommissionen varje år informera Europaparlamentet och rådet om programmets resultat. Denna årsrapport tillgodoser detta krav för år 2021. I rapporten finns information om genomförandet av Perikles IV-programmet och de åtaganden som ingåtts under 2021 samt om genomförandet under 2021 av åtgärder för vilka åtaganden ingåtts under den föregående generationen av programmet.

2. Åtaganden inom det årliga arbetsprogrammet för 2021

Den årliga budgeten för genomförandet av programmet för år 2021 fastställdes till 834 082 euro och finansierades genom budgetpost 06.030100 i Europeiska unionens allmänna budget för 2021. Totalt ingicks åtaganden för 834 082 euro under 2021, dvs. 100 % av den totala budgeten. Programmet genomförs via samfinansierade åtgärder (bidrag) från medlemsstaternas behöriga myndigheter och genom åtgärder som organiseras direkt av kommissionen (*kommissionsåtgärder*). Under 2021 överfördes 140 106,70 euro från budgeten för kommissionsåtgärder till bidragsbudgeten för att ytterligare stödja genomförandet av medlemsstaternas åtgärder.

Programmets genomförande återspeglar medlemsstaternas och kommissionens åtagande att skydda euron mot förfälskning. Diskussionerna om den fleråriga strategin vid mötena i expertgruppen mot euroförfälskning innebär att man kunde ingå åtaganden motsvarande 100 % av den totala budgeten under 2021. Genom programmet anslogs medel för sammanlagt nio projekt³. Av de ansökningar som inkom från medlemsstaternas behöriga myndigheter beviljades totalt fem bidrag. Vidare beviljades fyra kommissionsåtgärder medel, varav två av administrativ art, närmare bestämt studien för den slutliga utvärderingen av Perikles 2020-

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 av den 20 maj 2021 om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfälskning under perioden 2021–2027 (Perikles IV-programmet) och om upphävande av förordning (EU) nr 331/2014.

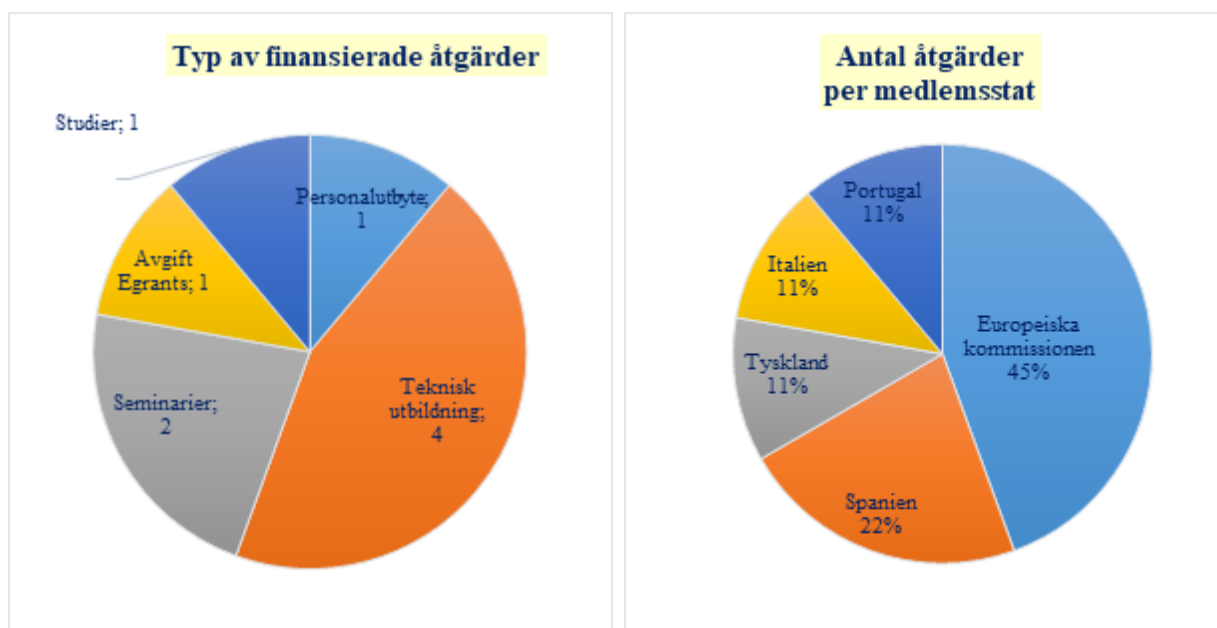
² Rådets förordning (EU) 2021/1696 av den 21 september 2021 om utvidgning av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 om inrättande av ett handlingsprogram för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfälskning för perioden 2021–2027 ("Perikles IV-programmet") till att även omfatta icke deltagande medlemsstater.

³ I bilaga I finns en samlad översikt över Periklesåtgärder för vilka åtaganden ingåtts under 2021.

programmet och ett åtagande om att täcka den årliga kostnaden för användningen av verktyget eGrants, ett helt elektroniskt (papperslöst) förvaltningssystem för bidrag.

Kommissionsåtgärderna genomfördes under 2021, medan alla åtgärder som beviljats bidrag antingen kommer att genomföras fysiskt från och med 2022 eller uppmuntras att om möjligt genomföras som virtuella åtgärder, med förbehåll för den epidemiologiska utvecklingen i samband med covid-19-pandemin.

Diagram I och II: Typ av åtgärd som finansierats och antal åtgärder per medlemsstat (angående åtgärder för vilka åtaganden ingått under 2021, se bilaga I)

Värt att notera är att Italien, Tyskland och Spanien – de medlemsstater som drabbas hårdast av euroförfalskning – återigen beviljades Periklesbidrag detta år. Dessutom har även Portugal erhållit bidrag som en del av programmet under 2021. Dessa medlemsstaters samtliga insatser stärker skyddet av euron, vilket gynnar alla andra medlemsstater.

De åtgärder för vilka åtaganden ingicks under 2021 består av fyra tekniska utbildningar, två konferenser, ett personalutbyte, en studie⁴ och årsavgiften för eGrants. Dessa åtgärder ska genomföras både inom och utanför EU, beroende på de specifika behov som finns när det gäller att skydda euron mot förfalskning. Sedan programmet inleddes har det regionala samarbetet stärkts ytterligare genom åtgärder som innefattar regioner i världen som är särskilt viktiga i kampen mot förfalskning.

3. Genomförande av åtgärder under 2021⁵

Översikt

I det här avsnittet analyseras genomförandet av samtliga åtgärder som finansierats genom Periklesprogrammet under kalenderåret 2021. Därför ingår genomförandet av såväl de åtgärder för vilka åtaganden ingåtts inom ramen för Perikles IV-budgeten för 2021 (fyra

⁴ Studien genomfördes av en uppdragstagare 2021 och utgör grunden för den slutliga utvärderingen av Perikles 2020-programmet.

⁵ I bilaga II finns en samlad översikt över Periklesåtgärder som genomförts under 2021.

kommissionsåtgärder) som de åtgärder för vilka åtaganden ingåtts inom ramen för den föregående Perikles 2020-budgeten (sex bidrag). På så sätt betonas programmets kontinuitet när det gäller utformningen, och det återspeglar även Periklesprogrammets effektivitet när det gäller att skydda euron mot förfalskning genom åtgärder som genomförs årligen.

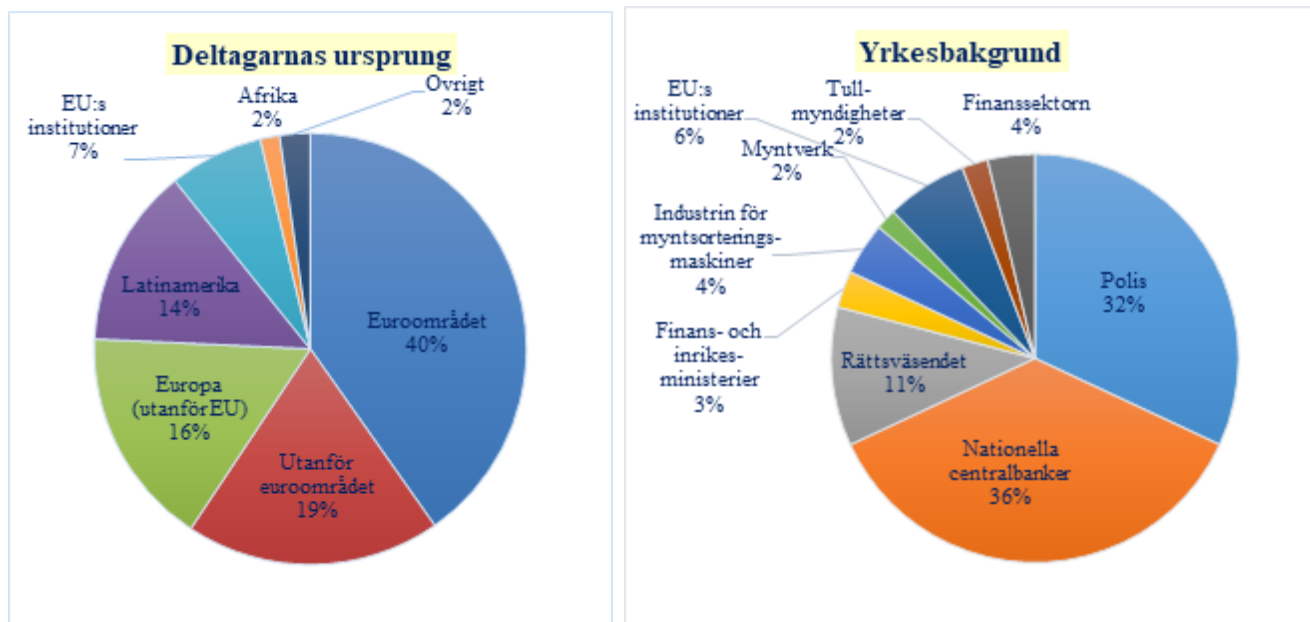
Den globala covid-19-pandemin och de relaterade restriktionerna vad gäller social distansering och resor har fortsatt att påverka genomförandet av Periklesprogrammet under 2021. Som en följd av detta har flera åtgärder som skulle ha anordnats på plats i stället anordnats digitalt eller i hybridform för att göra det möjligt att genomföra programmet.

Under 2021 genomfördes tio åtgärder som finansierats genom Periklesprogrammet, däribland följande:

- Fullständigt genomförande av fyra bidragsbeviljade Perikles-åtgärder av medlemsstaterna. Dessa åtgärder genomfördes i fysisk eller digital form eller i hybridform av Kroatien, Spanien, Bulgarien respektive Italien.
- Delvis genomförande av två bidragsbeviljade åtgärder av medlemsstaterna. Dessa åtgärder genomfördes delvis i hybridform (en digital session har ägt rum och en fysisk konferens ska ännu anordnas) av Portugal respektive Nederländerna.
- Fullständigt genomförande av fyra upphandlade kommissionsåtgärder.

Ovannämnda åtgärder omfattar fem konferenser, två tekniska utbildningar, ett personalutbyte, studien för den slutliga utvärderingen av Perikles 2020-programmet samt underhållsavgiften för verktyget eGrants (se även punkt 2 ovan). Uppskattningsvis 482 experter har deltagit i ovannämnda åtgärder.

Diagram III och IV: Deltagarnas ursprung och yrkesbakgrund. (angående åtgärder som genomförts under 2021, se bilaga II)⁶

När det gäller ursprung kommer deltagarna från 54 länder. De flesta praktikanter (75 %) är europeiska deltagare: 40 % kommer från medlemsstater i euroområdet, medan medlemsstater

⁶ Alla uppgifter rör både de åtgärder som finansierats inom ramen för Perikles IV-programmet och de åtgärder som finansierats inom ramen för Perikles 2020-programmet.

utanför euroområdet har ökat till 19 % och europeiska länder utanför EU står för 16 %; 14 % av praktikanterna kommer från Latinamerika. Representanter för de europeiska institutionerna utgör 7 % av deltagarna medan 2 % kommer från Afrika och Mellanöstern och 2 % från andra regioner.

När det gäller deltagarnas yrkesbakgrund kommer 32 % av det totala antalet deltagare från polismakten. Detta stora deltagande beror på att det är polismyndigheterna som utgör frontlinjen i insatserna mot förfalskning av euron, och polispersonalen inbegriper både utredare och tekniker. För första gången sedan Periklesprogrammet började genomföras står dock inte polismyndigheter för den absoluta majoriteten av deltagare. I stället utgör andra deltagarkategorier 68 % av det totala antalet deltagare, varav experter från de nationella centralbankerna står för 36 % och således är den största gruppen deltagare. Det beror på att flera av de stora åtgärder som genomfördes under 2021 var inriktade på centralbankernas deltagande.

En betydande andel deltagare är även medlemmar av domarkåren (11 %) samt deltagare från finanssektorn (4 %), finans- och inrikesministerier (3 %), tullmyndigheter (2 %), affärsbanker (3 %) och myntverk (2 %), vilket återspeglar den stora diversifieringen i fråga om deltagarnas yrkesbakgrund. Genomförandet av kommissionsåtgärden ”tredje mötet för plattformen 1210” innebär ett högt deltagande av företrädare för industrin för myntsorteringsmaskiner (4 %) för femte året. Detta är en fortsatt bekräftelse på att den privata sektorn är en viktig aktör i kampen mot förfalskning.

Genomförandet av programmet, med en hög grad av diversifiering, uppfyller därmed de gränsöverskridande och tvärvetenskapliga dimensioner som krävs enligt förordning (EU) nr 331/2014.

Höjdpunkter under genomförandet 2021

Det starka regionala och internationella samarbetet i sydöstra Europa och Latinamerika kunde bibehållas och förbättras ytterligare inom programmet under 2021:

- Flera åtgärder i Periklesprogrammet under 2021 genomfördes med fokus på uppmuntran av och fortsatt starkt samarbete mellan behöriga nationella myndigheter i sydöstra Europa. Detta innefattade ett personalutbyte som anordnades av den italienska byrån för bekämpning av penningförfalskning, *Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria*, och en konferens som anordnades av Bulgariens åklagarmyndighet för att etablera och upprätthålla det straffrättsliga samarbetet med länder i östra Balkan och Svartahavsområdet, däribland Turkiet, Moldavien och Ukraina. Dessutom anordnade Kroatiens nationalbank den fjärde konferensen för Balkannätverket, som för samman deltagare från både nationalbanker och affärsbanker i regionen, för att stödja systemet för tidig varning mellan de deltagande länderna inklusive tillhörande informationsutbyte. Slutligen genomförde kommissionen en digital teknisk utbildning i analys och klassificering av mynt, ”Pristina-Tirana”.
- Den spanska centralbankens utredningsbyrå, *Brigada de Investigación del Banco de España*, anordnade en utbildning om penningförfalskning för experter från latinamerikanska länder, där myndigheter från 13 latinamerikanska länder under 2021 sammanträdde i Montevideo i Uruguay för att främja åtgärder för att skydda euron mot förfalskning i latinamerikanska länder som kan drabbas av förfalskning. Med denna åtgärd stöddes inrättandet och funktionen av nationella centralkontor mot

penningförfalskning i de deltagande länderna. Ett sådant nationellt centralkontor inrättades av Argentina, baserat på en tidigare utbildning med ett liknande upplägg.

4. Övervakning av kvantitativa och kvalitativa indikatorer

Enligt artikel 12.2 i förordning (EU) 2021/840 ska denna rapport beakta Perikles IV-programmets kvantitativa och kvalitativa indikatorer. De årliga uppgifterna för dessa indikatorer är följande:

1. **Antalet falska eurosedlar och euromynt som har upptäckts (347 000 sedlar och 195 082 mynt under 2021):** Målet för denna indikator är att hålla antalet upptäckta falska eurosedlar och euromynt under kontroll inom intervallet $\pm 5\%$ jämfört med genomsnittet 2014–2020 (671 000 respektive 174 112). Antalet mynt ligger nära referensgränsvärdet ($\pm 5\%$), men antalet förfalskade sedlar är lägre än väntat. Det senare kan förklaras med externa faktorer, såsom den effekt restriktionerna i samband med pandemin kan ha haft på cirkulationen av förfalskade sedlar.
2. **Antalet förfalskningsverkstäder som har stängts (11 under 2021):** Målet för antalet stängda förfalskningsverkstäder är att hålla antalet under kontroll, med i genomsnitt $\pm 10\%$ jämfört med 2019 (22). Antalet förfalskningsverkstäder som stängdes under 2021 är lägre än väntat. Det kan förklaras med externa faktorer, såsom den effekt restriktionerna i samband med pandemin kan ha haft på sådana operationer.
3. **Antalet unika behöriga myndigheter som har lämnat in ansökningar till programmet (5 under 2021):** Målet med denna indikator är att mäta nationella behöriga myndigheters intresse för programmet. Delmålet för 2024 är 12 och målet för 2027 är 24. Det faktum att antalet unika ansökande under första året uppnådde nästan 50 % av delmålet för 2024 motsvarar förväntningarna och återspeglar det faktum att detta är första året för ett nytt program.
4. **Graden av tillfredsställelse hos deltagare i de åtgärder som finansieras genom programmet (98,4 % under 2021):** Denna indikator mäter kvaliteten på utbildningarna enligt deltagarnas uppfattning. Målet är 75 %. Andelen positiv återkoppling överskrider målet.
5. **Återkoppling från deltagare som redan har deltagit i tidigare Periklesåtgärder om programmets inverkan på deras verksamhet för att skydda euron mot förfalskning (95,83 % under 2021):** Denna indikator mäter hållbarheten hos programmets åtgärder. Målet är 75 %. Andelen positiv återkoppling överskrider målet.

5. Sammanfattning och fortsatt arbete

Perikles IV-programmet fortsätter i likhet med det tidigare programmet att vara ett viktigt och effektivt medel i kampen mot förfalskning. Programmet utgör grunden för stöd till studier, till att bibehålla och utveckla samarbete och till att utbyta bästa praxis mellan alla aktörer som är engagerade i kampen mot förfalskning av euron. Detta bekräftas även av det faktum att 100 % av den totala budgeten utnyttjades under 2021, vilket återspeglar medlemsstaternas intresse av programmet.

Kommissionen ger fortlöpande information till expertgruppen mot euroförfalskning om resultaten av de åtgärder som fått stöd enligt programmet. Expertgruppen mot

euroförfalskning höll tre möten under 2021. Programmet uppvisar en hög grad av samstämmighet och komplementaritet med andra relevanta program och åtgärder på unionsnivå, eftersom det uteslutande är avsett för och inriktat på att förebygga och bekämpa en särskild form av organiserad brottslighet, nämligen förfalskning av euron. Denna komplementaritet förefaller tydlig när det gäller *instrumentet Taiex (Byrån för tekniskt bistånd och informationsutbyte)*, som förvaltas av generaldirektoratet för grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar och oftast används i samband med anslutningsförhandlingar, och instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering⁷, som förvaltas av generaldirektoratet för migration och inrikes frågor och är inriktat på att förhindra och bekämpa brottslighet i allmänhet. Efter att penningförfalskning tagits med som en prioritering i Empacts operativa handlingsplan⁸ samarbetar kommissionen nära med Empacts ledare för att maximera komplementariteten mellan de två finansieringskällorna.

Kommissionen håller på att färdigställa rapporten till Europaparlamentet och rådet om den slutliga utvärderingen av 2020 års program enligt artikel 13.6 i förordning (EU) nr 331/2014. Utifrån resultaten av genomförandet av programmet och fortlöpande analyser av framväxande hot som diskuterats i expertgruppen mot euroförfalskning är prioriteringarna för 2022 följande⁹:

- Att stödja verksamheter som syftar till att förbättra samarbetet bland de medlemsstater som är särskilt utsatta för framställning och spridning av falska pengar.
- Att främja samarbete med myndigheterna i de tredjeländer i vilka det finns misstanke om eller belägg för att det framställs falska euro.
- Att upprätthålla en effektiv ram för skydd av euron i sydöstra Europa.
- Aktuell utveckling:
  - Spridning av falska pengar och högkvalitativa komponenter på darknet samt ”filminspelningsspengar” och ”rekvisitaprodukter” online (däribland sedlar med ändrad design).
  - Euromynt: Genomförandet av förordning (EU) nr 1210/2010 om äkthetskontroll av euromynt och hantering av euromynt som inte är lämpliga för cirkulation och euromyntens säkerhetsinslag.
  - Stöd till inrättande/förstärkning av nationella centralkontor.

---

⁷Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 av den 16 april 2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF (EUT L 150, 20.5.2014, s. 93).

⁸ Empact (Europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottsshot) är ett säkerhetsinitiativ som drivs av EU:s medlemsstater i syfte att identifiera, prioritera och hantera hot från organiserad och grov internationell brottslighet. 2021 fastställdes Empact som ett permanent instrument, i enlighet med rådets slutsatser om fortsättning på permanent basis av EU:s policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet. Bulgarien är den ledande medlemsstaten för Empacts prioritering ”Immaterialrättsbrott, varu- och penningförfalskning”.

⁹ Prioriteringarna i programmet för 2021 är en viktig del i det årliga arbetsprogrammet, som bifogas KOMMISSIONENS BESLUT av den 28 januari 2022 om finansieringen av Perikles IV-programmet och antagandet av det årliga arbetsprogrammet för 2022, C(2022) 406 final.